

2.3. Olmejäätmete liigid

1. Vali selgituse juurde õige sõna. Ühenda joonega.

asjade uuesti
kasutamine

jagamine erinevate
liikide alusel

inimese tegevusel
tekkiv prügi

olmejäätmed

taaskasutamine

sorteerimine

2. Loe.

Sorteerimata prügi on väga raske uuesti kasutada.

Olmejäätmeid ehk prügi liigitatakse:

I Bio-lagunevad jäätmed

(elusloodusest tulnud
ained, mis lagunevad)

II Pakendid

III Papp ja paber

IV Ohtlikud jäätmed

V Riided

I BIO-LAGUNEVAD JÄÄTMED

1. Vaata pilti.

2. Loe.

Bio-lagunevad jäätmed on elusloodusest tulnud jäätmed, mis lagunevad. Aja jooksul lagunevad näiteks toidujäätmed, toataimed, aiapäätmed, majapidamis-paber, kohvipaks ja teepakid.

Bio-lagunevaid jäätmeid on võimalik mullaks muuta ehk kompostida.

Kompostimine on biolagunevate jäätmete muutmine mullaks.

Jäätmeid aitavad mullaks muuta putukad, vihmaussid ja seened.

Mulda on vaja, et taimed saaksid kasvada.

3. Vaata pilti.

1. Vaata, mida pannakse komposti-hunnikusse.
2. Vaata, mis tekib komposti-hunniku alumises kihis.

4. Vasta küsimustele teksti põhjal.

1. Mis on biolagunevad jäätmed?
2. Mis on kompostimine?
3. Kuidas kasutatakse komposti?

5. Vali sõna juurde selgitus.

biolagunevad
jäätmed

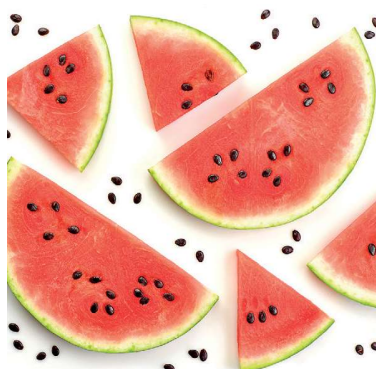
kompostimine

biolagunevate jäätmete
muutmine mullaks

toidu- ja köögijäätmed ning
aia- ja haljastusjäätmed

6. Millised on biolagunevad jäätmed, millised mitte?

Kui jäätmed on bio-lagunevad, tee pildi juurde +.

7. Vali, mis sobib komposti-hunnikusse ja mis mitte.
Kui sobib komposti-hunnikusse, siis tee pildi juurde +

☐☐☐☐☐☐☐☐☐

II PAKENDID

1. Vaata pilti.

2. Loe.

Kaupu müüakse poodides erinevates pakendites.

Pakend on vajalik, et kaup ei saaks kahjustada.

Pakendid on toidupakendid (jogurtitops, piimapakk, jäätisepaber, vorstikile), puhastus-vahendite pakendid (pesupulbri-pakk, nõudepesu-vahendi pudel), kilekotid ja klaas-taara (limonaadipudel, moosipurk).

3. Vasta küsimustele teksti põhjal.

1. Milleks on pakendit vaja?
2. Milliseid pakendeid on tekstis nimetatud?

4. Arutlege klassis.

1. Kuidas saaks kasutada vähem pakendeid?
2. Mida pannakse klaas-pudelisse või purki?

5. Erista pakendid, bio-lagunevad jäätmed ja klaas-taara.
Kirjuta õige pealkirja alla.

Pakend	Bio-lagunevad jäätmed	Klaas-taara

Kartuli-koored, klaasist veepudel, kilekott, klaasist limonaadipudel, pügatud muru, pesupulbri-pakk, leib, moosipurk, jogurtitops, hapukurgi-purk, makaronid, seebiümbris, klaasist Coca-Cola pudel, puulehed, mänguasja (plastik)ümbris.

6. Praktiline ülesanne.

Kogu kokku mahlapakk, hambapasta-pakk jne. Proovi, kuidas on võimalik mahutada võimalikult palju pakendeid ühte prügikotti.

III PABER JA PAPP

1. Vaata pilti.

2. Loe.

Paber-jäätmed on vanad ajalehed, töövihikud, reklaam-lehed.
Papp-jäätmed on papist teleri-kast, hambapastakarp, kingakarp.

3. Nimeta ...

- A. paber-jäätmeid;
- B. papp-jäätmeid.

4. Sorteeri paber ja papp ning pakend.

Otsusta, millisesse konteinerisse prügi paned.

Kirjuta sõna õige pealkirja alla.

Paber ja papp	Pakend

Sõnad: ajaleht, mahlapakk, joonistus, kingakarp, kommipakk, nõudepesu-vahendi pudel, televiisorikast, piimapakk, reklaam-lehed, kilekott

5. Otsusta, kuhu konteinerisse prügi paigutad.

Kirjuta sõna õige pealkirja alla.

Biolagunevad jäätmek	Pakendid	Papp ja paber

Sõnad: vihk, arbuusikoor, jogurtitops, pappkast, koogikarp, porgandikoored, šampooni-pudel, sai, puder, piimapakk, puulehed, ajakiri, võipaber, kilekott, reklaam-lehed

IV OHTLIKUD JÄÄTMED

1. Vaata pilti.

2. Loe.

Mõnede jäätmete lagunemisel tekivad mürgised ained. Need jäätmed on keskkonnale ja inimesele ohtlikud. Ohtlikud jäätmed on patareid, akud, ravimid, värvid.

Ohtlikke jäätmeid ei tohi kodus tavalisse prügikasti panna. Need tuleb viia ohtlike jäätmete kogumis-konteineritesse. Ohtlike jäätmete kogumis-konteinerid asuvad poodides, bensiini-jaamades ja jäätme-jaamades.

3. Vaata pilti.

Kui pakendis on ohtlikud jäätmed, siis on pakendi peal ohtliku jäätme märk. Kui leiad pakendi pealt sellise märgi, siis tea, et need ained võivad olla sinu jaoks ohtlikud.

4. Vaata erinevaid märke.

5. Vasta küsimustele.

1. Millised on ohtlikud jäätmed?
2. Miks mõned jäätmed on ohtlikud?
3. Mida teeb söövitav aine?
4. Mida teeb ärritav aine inimesele?
5. Kes ja mis on ohus, kui öeldakse „keskkonnale ohtlik“?
6. Kuhu viid ohtliku jäätme märgiga pakendi?

6. Vali märgile õige tähendus. Ühenda joonega.

MÜRGINE JA SURMAV

KESKKONNALE OHTLIK

KAHJULIK JA ÄRRITAV

TERVISELE OHTLIK

SÖÖVITAV

7. Praktiline ülesanne.

Leia erinevatelt pakenditelt ohtliku jäätme märk.

8. Loe ja jäta meelde.

Olmejätmeid ehk prügi liigitatakse:

- I Biolagunevad jäätmed
- II Pakendid
- III Papp ja paber
- IV Ohtlikud jäätmed
- V Riided